

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urto/10/2024
Identifikačné číslo spisu:	6024010030
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6024010030.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a členov senátu JUDr. Dušana Szabóa a JUDr. Dušana Krč - Šeberu, v trestnej veci pôvodne obvineného B. C., o uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia, na neverejnom zasadnutí konanom 14. januára 2025 v Bratislave, o odvolaní prokurátorky Krajskej prokuratúry Banská Bystrica a pôvodne obvineného B. C. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. augusta 2024, sp. zn. 4Ntc/7/2024, takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušuje.

II. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 515 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku s poukazom na § 477 písm. g) Trestného poriadku

uznáva

rozsudok Okresného súdu Zurzach, Švajčiarska konfederácia, z 25. októbra 2023, sp. zn. ST.2021.59/kr, vo výroku,

ktorým bola občanovi Slovenskej republiky B. C., nar. XX. B. XXXX, prechodne bytom ul. A. XXX/XXX, XXX XX, V. G., okr. J., t. č. v ústavnej psychiatrickej liečbe Wilstrasse 51, 5600 Lenzburg, Švajčiarska konfederácia, za trestný čin krádeže v zmysle čl. 139 čís. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že :

- pôvodne obvinený, ktorý pracoval ako ošetrovateľ zvierat v zariadení na ustajnenie koní „P.“ v A., K. X a tiež tam prespával, mohol so súhlasom poškodených R. a Y. V. O., XXXXX A. A. P., E., Y. XXXXX, F., disponovať kľúčom od vozidla a vozidlom „Citroen F C1“, Q., na účely vykonávania práce. V noci z 27. novembra 2019, cca 20:00, na 28. novembra 2019, cca 04:20, obvinený vzal kľúče od vozidla a vozidlom sa odviezol cez kantón Tessin a hraničný priechod Martina GR cez Taliansko domov na Slovensko. Obvinený mal v úmysle použiť vozidlo v hodnote približne 4 000,00 CHF na vlastné účely, hoci vedel alebo aspoň očakával, že poškodení s tým nebudú súhlasiť a že obvinený nie je oprávnený s vozidlom disponovať mimo pracovného pomeru,

za trestný čin týrania zvierat v zmysle čl. 26 ods. 1 písm. b) švajčiarskeho zákona o ochrane zvierat,

ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že :

- pôvodne obvinený, ktorý pracoval ako ošetrovateľ zvierat v zariadení na ustajnenie koní „P.“ v A. na ulici K. X sa v noci z 27. novembra 2019 okolo 20:00 na 28. novembra 2019 okolo 04:20 vybral do stajne zariadenia na ustajnenie koní a tam ku koňovi (valachovi plemena Trakehner) „Akkaninovi“, ktorého majiteľmi sú R. a Y. V. O.. Potom odviezol koňa do druhého najzadnejšieho boxu, ktorý sa zvyčajne používal na uskladnenie sena, ale teraz bol prázdny. Tam obvinený priviazal ohlávku koňa ku kovovej tyči, skôr ako vzal do ruky nôž (outdoorový nôž s dĺžkou cca 28 cm a dĺžkou čepele cca 17 cm), ktorým koňa bodol do hrudníka nad hrotom hrudnej kosti v oblasti veľkých krčných ciev, čím mu spôsobil bodnú ranu hlbokú cca 3,5 cm a širokú cca 2 cm. Z dôvodu tohto zranenia kôň vykrvácal a uhynul. Obvinený vedome a úmyselne bodol koňa nožom, pričom vedel a chcel, alebo aspoň s tým počítal a vedome to prijal, že kôň v bolestiach vykrváca,

za trestný čin kvalifikovanej škody na majetku v zmysle čl. 144 ods. 1, ods. 2 švajčiarskeho Trestného zákonníka, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

- pôvodne obvinený, ktorý vedome a úmyselne usmrtil koňa poškodených R. a Y. V. O., spôsobil stratou koňa škodu vo výške približne 35 000,00 CHF, o čom aj vedel a čo chcel, s čím musel prinajmenšom počítať a vedome to prijať,

za viacnásobný pokus o nátlak v zmysle čl. 181 švajčiarskeho Trestného zákonníka v spojení s čl. 22 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že :

- 10. januára 2020 poslal pôvodne obvinený poškodenej R. V. O. SMS správu s nasledujúcim obsahom: „Dobrý deň, R., prečo nemám na mojom bankovom účte výplatu? Na transakciu čakám len 7 dní! Všetko dobré. Nepracujem zadarmo! Všetko dobré. B.“,

- 14. januára 2020 pôvodne obvinený poslal pomocou „chatu na Facebooku“ poškodenej R. V. O. obrázok portréту s diabolskou tvárou, ktorý sprevádzal komentár „Každý, kto mi nedá, čo mi dlží, skončí zle“. Obvinený poslal aj obrázok hrobu, na ktorom ležalo zviera, spolu s textom „Akkanin je môj kôň a Pinchas (pozn. iný kôň z „P.“) tiež“.,

- pôvodne obvinený 1. marca 2020 napísal poškodenej R. V. O. pomocou aplikácie Facebook Messenger: „Toto je môj brat B. a ja sa tiež volám B.. Môj brat je zo Slovenska a ja som z Ruska (...). Mám otázku? Prečo môj brat nedostal výplatu od R.? (...) Pracujem pre ruskú KGB. Moji priatelia moslimovia radi jedia kone, máte veľa koní? Mám veľa priateľov z Ruska, USA, Sýrie, Afganistanu a moji priatelia sú hladní.,

- 18. marca 2020 poslal pôvodne obvinený poškodenej R. V. O. prostredníctvom aplikácie Facebook Messenger dve videá, na ktorých bolo zobrazené s'atie muža.

- pôvodne obvinený, ktorý posielal poškodenej v A. správy zo Slovenska a vo viere, že za prácu ošetrovateľa koní za november 2019 nedostal od poškodenej R. V. O. neoprávnene žiadnu mzdu, vedome a úmyselne spojil svoj nárok na mzdu s vyhrážkami, že poškodenej alebo jej koňom bude bez zaplatenia ublížené. Poškodená brala vyhrážky vážne a obávala sa, že ich obvinený uskutoční, čo obvinený vedel a chcel, s čím prinajmenšom počítal a čo prinajmenšom vedome prijal. Poškodená však neuskutočnila žiadne platby,

a za trestný čin propagácie násilia v zmysle čl. 135 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že :

- 18. marca 2020 poslal pôvodne obvinený vedome a úmyselne poškodenej R. V. O. prostredníctvom aplikácie Facebook Messenger dve videá, na ktorých bolo zobrazené s'atie muža,

ktoré spáchal v stave nezavinenej nepričetnosti v zmysle čl. 19 ods. 1 švajčiarskeho Trestného

zákonníka,

uložená podľa čl. 59 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka ústavná psychiatrická liečba.

Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku B. C. bude v ústavnej psychiatrickej liečbe na území Slovenskej republiky pokračovať bez jej premeny.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 8. augusta 2024, sp. zn. 4Ntc/7/2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) rozhodol tak, že podľa § 516 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s § 518 ods. 1, ods. 3 a § 515 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku odmietol uznanie a výkon rozsudku Okresného súdu Zurzach, z 25. októbra 2023, sp. zn. ST.2021.59/kr, ktorým bola občanovi Slovenskej republiky B. C., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom ul. A. XXX/XXX, XXX XX, V. G., okr. J. (ďalej len „B. C.“), za skutky, ktorých sa dopustil v stave nezavinenej nepričetnosti v zmysle čl. 19 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, a to schizoafektívnej poruchy (ICD-10: F25), paranoidnej schizofrénie (ICS-10: F20.0), kvalifikovaných ako trestný čin krádeže v zmysle čl. 139 čís. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, trestný čin týrania zvierat v zmysle čl. 26 ods. 1 písm. b) švajčiarskeho zákona o ochrane zvierat, trestný čin kvalifikovanej škody na majetku v zmysle čl. 144 ods. 1, ods. 2 švajčiarskeho Trestného zákonníka, viacnásobný pokus o nátlak v zmysle čl. 181 švajčiarskeho Trestného zákonníka v spojení s čl. 22 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, propagácie násilia v zmysle čl. 135 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka na skutkovom základe uvedenom vo výroku napadnutého rozsudku, za čo mu bola nariadená ústavná psychiatrická liečba v súlade s čl. 59 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, na území Slovenskej republiky.

2. Krajský súd v napadnutom rozsudku poukázal na návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia, ktorý mu bol postúpený zo strany Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 518 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb z 21. marca 1983 (ďalej len „Dohovor o odovzdávaní“) a konštatoval, že z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Zurzach z 25. októbra 2023, sp. zn. ST.2021.59/kr (ďalej len „cudzie rozhodnutie“) vyplýva, že B. C. bola cudzím rozhodnutím uložená ústavná psychiatrická liečba za skutky kvalifikované ako trestný čin krádeže v zmysle čl. 139 čís. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, trestný čin týrania zvierat v zmysle čl. 26 ods. 1 písm. b) švajčiarskeho zákona o ochrane zvierat, trestný čin kvalifikovanej škody na majetku v zmysle čl. 144 ods. 1, ods. 2 švajčiarskeho Trestného zákonníka, viacnásobný pokus o nátlak v zmysle čl. 181 švajčiarskeho Trestného zákonníka v spojení s čl. 22 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, propagácie násilia v zmysle čl. 135 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, pričom ide o skutky, za ktoré hrozí trest odňatia slobody presahujúci 1 (jeden) rok, pokiaľ by bol B. C. pričetný. Súd prvého stupňa zároveň konštatoval, že prokurátorka Krajskej prokuratúry Banská Bystrica s uznaním cudzieho rozhodnutia súhlasila.

3. Odmietnutie uznania výkonu cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky krajský súd odôvodnil tým, že v cudzom rozhodnutí sa síce nachádza konštatácia spáchania konkrétnych trestných činov, avšak absentuje v ňom výrok o vine B. C. za spáchané skutky, teda nemá povahu odsudzujúceho rozhodnutia, ale v podstate len povahu rozhodnutia procesného, ktorým súd na návrh štátnej prokuratúry B. C. ako osobe, ktorá v čase činu pre nepričetnosť nebola trestne zodpovedná, uložil ochranné opatrenie spojené s odňatím slobody. Súd prvého stupňa vyjadril názor, že v Slovenskej republike možno uznať a vykonať cudzie rozhodnutie len vo vzťahu k právoplatne odsúdenej osobe poukazujúc pri tom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 36/2019, podľa ktorého okrem výroku o treste musí byť predmetom uznania vždy aj výrok o vine, pretože ak by sa neuznala vina odsúdeného, cudzie rozhodnutie by nemohlo mať rovnaké účinky, ako rozsudok slovenského súdu. Z uvedeného potom, podľa názoru krajského súdu, vyplýva, že

v uznávacom konaní možno uznať a vykonať sankciu, ktorá bola uložená osobe uznanej vinnou zo spáchania trestného činu, t. j. v Slovenskej republike nemožno uznať cudzie rozhodnutie, ak ním bolo uložené ochranné opatrenie bez vyslovenia viny.

4. Keďže B. C. bola ústavná psychiatrická liečba ako ochranné opatrenie spojené s odňatím slobody uložená bez vyslovenia jeho viny za spáchané skutky, krajský súd uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky odmietol, a to aj s poukazom na § 23 Trestného zákona, keďže skutky spáchané B. C. je potrebné posudzovať ako činy inak trestné.

5. Proti napadnutému rozsudku podala prokurátorka Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej tiež „prokurátorka“, alebo „odvolateľka“) odvolanie poukazujúc v jeho dôvodoch na § 477 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého sa trestom odňatia slobody rozumie aj ochranné opatrenie spojené s obmedzením osobnej slobody, ak z povahy veci nevyplyva niečo iné. Prokurátorka ďalej uviedla, že z listín predložených švajčiarskym justičným orgánom ministerstvu je zrejmé, že Okresný súd Zurzach na základe dôkazných prostriedkov konštatoval, že má za preukázané, že B. C. sa daných trestných činov dopustil, pričom tak konal v stave nepričetnosti, a preto bolo dôvodné mu nariadiť ochranné opatrenie vo forme ústavnej psychiatrickej liečby.

6. Prokurátorka doplnila, že zákonom č. 40/2024 Z. z. v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky uverejneného pod č. 215/2024 Z. z., účinným od 15. marca 2024 bolo novelizované ustanovenie § 10 ods. 13 Trestného poriadku, podľa ktorého sa za odsúdeného podľa druhej hlavy štvrtej časti tohto zákona rozumie aj páchatel' činu inak trestného, ktorému bolo v trestnom konaní uložené ochranné liečenie alebo detencia. Podľa názoru odvolateľky je tak procesné postavenie B. C. procesným postavením odsúdeného v zmysle, že bol uznaný za páchatel'a činu inak trestného, ktorému bolo v trestnom konaní uložené ochranné liečenie. Na tomto podklade dospela prokurátorka k záveru, že v prejednávacom prípade sú splnené podmienky na uznanie cudzieho rozhodnutia, a preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok nahradil svojím rozhodnutím alebo napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. Proti napadnutému rozsudku podal odvolanie aj B. C. (ďalej tiež „odvolateľ“), ktorý uviedol, že žiada o prehodnotenie napadnutého rozsudku, keďže chce byť umiestnený na kliniku do Kremnice na území Slovenskej republiky. B. C. ďalej uviedol, že koňa, ktorého mal usmrtiť nezabil a opísal konflikt, ktorý mala mať dva týždne pred usmrtením koňa jeho majiteľka s bývalým majiteľom ranča kvôli poľnohospodárskym strojom, ktoré si majiteľka koňa chcela nezákonným spôsobom privlastniť. Podľa názoru B. C. koňa usmrtil práve bývalý majiteľ ranča. Odvolateľ ďalej uviedol, že mu bola diagnostikovaná paranoidná schizofrénia, ktorá choroba je tak vážna, že s ňou musí bojovať celý život a doplnil, že auto, ktoré mal ukradnúť, bolo odovzdané polícii v deň jeho príchodu na Slovensko.

8. B. C. v ďalšom podaní z 10. októbra 2024, ktoré bolo krajskému súdu doručené 15. októbra 2024, zopakoval, že proti napadnutému rozsudku podáva odvolanie a zopakoval aj svoju argumentáciu k skutkovým okolnostiam týkajúcim sa usmrtenia koňa.

9. K odvolaniu prokurátorky sa pripojilo aj ministerstvo, ktoré vo vyjadrení z 21. októbra 2024 okrem iného poukázalo na ustanovenie § 10 ods. 13 Trestného poriadku a zároveň doplnilo, že ide o vzťahy s tretími štátmi, ktoré sú právne rámcované Trestným poriadkom a nie transpozičnými ustanoveniami zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov. Ministerstvo ďalej poukázalo na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2024, sp. zn. 5Urto/4/2024, ktoré vychádza z predpokladu, že v prípade uloženia ochranného liečenia ústavnou formou alebo detencie na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v trestnom konaní je irelevantné, či ide o odsudzujúci alebo oslobodzujúci rozsudok, resp. iné právoplatné rozhodnutie vydané súdom v trestnom konaní.

10. Spis krajského súdu bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky po prvýkrát predložený na

rozhodnutie o odvolaní prokurátorky proti napadnutému rozsudku 23. septembra 2024, pričom spisový materiál bol krajskému súdu vrátený ako predčasne predložený z dôvodu, že nebol dodržaný postup upravený v § 314 Trestného poriadku. Odvolanie prokurátorky nebolo doručované na prípadné vyjadrenie ani ministerstvu a ani B. C.. Z predloženého spisového materiálu ďalej vyplývalo, že proti napadnutému rozsudku podal odvolanie aj B. C., pričom jeho odvolanie nebolo doručované na prípadné vyjadrenie ani ministerstvu a ani Krajskej prokuratúre Banská Bystrica.

11. Po vykonaní úkonov podľa § 314 Trestného poriadku bol spis krajského súdu predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o odvolaniach prokurátorky Krajskej prokuratúry Banská Bystrica a B. C. opätovne 4. novembra 2024.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) po preskúmaní spisu krajského súdu sp. zn. 4Ntc/7/2024 a obsahu predložených odvolaní zistil, že odvolanie prokurátorky je dôvodné a odvolanie B. C. je dôvodné čiastočne.

13. Ministerstvo krajskému súdu predložilo 3. júna 2024 návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia podľa § 515 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku s poukazom na § 516 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb z 21. marca 1983, na základe ktorého bola Slovenská republika požiadaná o prevzatie osoby B. C..

14. Z návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia a jeho príloh vyplýva, že B. C. bola rozsudkom Okresného súdu Zurzach z 25. októbra 2023, sp. zn. ST.2021.59/kr uložená podľa čl. 59 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka ústavná psychiatrická liečba za spáchanie skutkov, ktoré boli právne kvalifikované ako krádež podľa čl. 139 čís. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, týranie zvierat podľa čl. 26 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane zvierat, kvalifikovaná škoda na majetku podľa čl. 144 ods. 1 a 2 švajčiarskeho Trestného zákonníka, viacnásobný pokus o nátlak podľa čl. 181 v spojení s čl. 22 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka a propagácia násilia podľa čl. 135 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, pričom za každý z uvedených trestných činov je možné uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou presahujúcou 1 (jeden) rok. Ústavná psychiatrická liečba bola B. C. uložená v súlade s čl. 19 ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka ako páchatelovi, ktorý v čase spáchania trestného činu nebol schopný pochopiť neoprávnenosť svojho konania alebo konať v súlade s týmto poznatkom, pričom pozbavenie osobnej slobody spojené s ústavnou liečbou trvá podľa čl. 59 ods. 4 švajčiarskeho Trestného zákonníka spravidla 5 (päť) rokov s tým, že ak predpoklady podmieneného prepustenia nebudú splnené ani po piatich rokoch a možno očakávať, že pokračovanie opatrenia bude čeliť riziku spáchania ďalších trestných činov a priestupkov súvisiacich s duševnou poruchou páchatela, súd môže na žiadosť orgánu činného v trestnom konaní nariadiť predĺženie opatrenia vždy najviac o päť rokov.

15. Z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov vyplýva, že B. C. je štátnym občanom Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky mal registrovaný trvalý pobyt od 24. januára 2000 do 24. februára 2020 a stále má registrovaný od 6. júla 2022 do 5. júla 2027 prechodný pobyt na adrese ul. A. XXX/XXX, V. G., okr. J.. Z lustrácie v registri Sociálne poisťovne vyplýva, že B. C. je od 1. júla 2022 vyplácaný invalidný dôchodok vo výške 148,70 EUR mesačne.

16. Zo spisu krajského súdu ďalej vyplýva, že prokurátorka vo vyjadrení z 8. júla 2024 uviedla, že súhlasí s uznaním cudzieho rozhodnutia, a to s poukazom na skutočnosť, že zo spisového materiálu vrátane zabezpečených správ nevyplýva zákonná prekážka uznania cudzieho rozhodnutia podľa § 516 Trestného poriadku. Prokurátorka ďalej poukázala na § 477 písm. g) Trestného poriadku a uviedla, že cudzie rozhodnutie možno uznať s poukazom na § 515 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku.

17. Z preloženého spisu je taktiež zrejmé, že návrh na uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia podal príslušný orgán Švajčiarskej konfederácie, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, preto v prejednávanej veci nie je možné aplikovať zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov.

18. Uznatie a výkon cudzieho rozhodnutia v tomto prípade podlieha režimu ustanovení §§ 515-527 Trestného poriadku.

19. Podľa § 515 ods. 1 Trestného poriadku Vykonať rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci (ďalej len "cudzie rozhodnutie"), ktorým sa uložil trest, možno na území Slovenskej republiky, len ak bolo uznané slovenským súdom.

20. Podľa § 515 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku Cudzie rozhodnutie možno uznať vo výroku, ktorým bol uložený trest odňatia slobody alebo podmienený trest odňatia slobody.

21. Podľa § 516 ods. 1 Trestného poriadku Cudzie rozhodnutie sa uzná na území Slovenskej republiky, ak

a) medzinárodná zmluva obsahuje možnosť alebo povinnosť uznávania alebo výkonu cudzích rozhodnutí,

b) v odsudzujúcom štáte je právoplatné alebo ak tam proti nemu už nemožno podať riadny opravný prostriedok,

c) čin, pre ktorý bol trest uložený, je trestným činom podľa právneho poriadku odsudzujúceho štátu aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky; nie je prekážkou uznania cudzieho rozhodnutia, ak právny poriadok Slovenskej republiky neukladá rovnaký druh dane alebo poplatku alebo neobsahuje daňový, poplatkový, colný alebo devízový inštitút rovnakého druhu ako právny poriadok dožadujúcej strany,

d) rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré zodpovedá zásadám obsiahnutým v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

e) osoba nebola odsúdená pre trestný čin, ktorý má výlučne politický alebo vojenský charakter,

f) výkon trestu nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčaný,

g) osoba nebola pre tento skutok už odsúdená slovenským súdom,

h) nebolo na území Slovenskej republiky uznané cudzie rozhodnutie iného štátu voči tej istej osobe pre ten istý skutok, a

i) uznanie neodporuje záujmom chráneným ustanovením § 481.

22. Medzinárodnou zmluvou podľa cit. § 516 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb z 21. marca 1983, (ďalej len „Dohovor“), ktorý nadobudol platnosť na základe svojho článku 18 ods. 2 dňom 1. júla 1985 s tým, že pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku Dohovor nadobudol platnosť v súlade so svojím článkom 18 ods. 3 dňom 1. augusta 1992 a Slovenská republika je ním viazaná od 1. januára 1993 (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 79/1994 Z. z.).

23. Podľa čl. 1 písm. a) Dohovoru "trestom" sa rozumie každé potrestanie alebo opatrenie, ktoré zahŕňa pozbavenie slobody nariadené na obmedzenú alebo neobmedzenú dobu za trestný čin súdom.

24. Podľa čl. 1 písm. b) Dohovoru "rozsudkom" sa rozumie rozhodnutie alebo nariadenie súdu, ktorým sa ukladá trest.

25. Krajský súd odmietnutie uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia odôvodnil v podstate tým, že B. C.

nebol cudzím rozhodnutím uznaný za vinného, pričom podporne poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 36/2019 (S 17/2019) ohľadom zjednotenia súdnej praxe v otázke, či nevyhnutnou súčasťou výroku uznávacieho rozsudku je vždy aj výrok o vine uznávaného rozsudku. Podľa predmetného stanoviska „Súčasťou výroku rozsudku o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia podľa § 515 ods. 2 Trestného poriadku je vždy aj celý výrok o vine uznávaného rozsudku (popis skutku aj právna kvalifikácia) a v tomto zmysle je dotknuté ustanovenie [pod písm. b) až g)] potrebné vyložiť extenzívne, inak by uznané cudzie rozhodnutie nemohlo mať rovnaké účinky ako rozsudok slovenského súdu (§ 519 ods. 1, § 163 ods. 3 Trestného poriadku). Taká štruktúra výroku uznávacieho rozsudku musí byť zachovaná aj pri rozhodovaní podľa § 15 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z..“

26. Najvyšší súd však k tomu uvádza, že predmetné stanovisko dáva odpoveď na otázku, či: „Má byť súčasťou výroku uznávacieho rozsudku podľa § 515 ods. 2 písm. b) až g) Trestného poriadku vždy aj výrok o vine (teda popis skutku a právna kvalifikácia) uznávaného rozsudku?“ Uvedená otázka súvisí s ustanovením § 163 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý pojednáva o dvoch výrokoch rozsudku, a to výroku, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného a výroku, ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, pričom z logiky veci vyplýva, že predmetom uznávacieho konania bude predovšetkým odsudzujúci rozsudok, ktorým súd obžalovaného uzná za vinného.

27. V praxi však môže nastať aj prípad, keď páchateľ spácha skutok, ktorý má znaky trestného činu, avšak v čase jeho spáchania (činu inak trestného) nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, v dôsledku čoho nie je za tento čin trestne zodpovedný (§ 23 Trestného zákona). V takomto prípade súd takéhoto páchateľa spod obžaloby podľa § 285 písm. d) Trestného poriadku oslobodí, teda takýto rozsudok nebude obsahovať výrok o vine páchateľa. Aj takýto rozsudok však vždy obsahuje popis skutku a jeho právnu kvalifikáciu.

28. Z konštrukcie uvedenej otázky, na ktorú dáva odpoveď stanovisko S 17/2019 je potom zrejmé, že spojenie „výrok o vine“ je potrebné vnímať v rámcach uznávacieho konania extenzívne v tom zmysle, že je ním nielen výrok, ktorým sa páchateľ uznáva vinným zo spáchania trestného činu, ale aj výrok, ktorým sa páchateľovi činu inak trestného, ktorý pre duševnú poruchu v čase jeho spáchania nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie a z tohto dôvodu nie je za tento čin trestne zodpovedný, ukladá v trestnom konaní ochranné liečenie, ktoré je spojené s obmedzením jeho osobnej slobody.

29. Uvedené napokon vyplýva aj z ustanovenia § 477 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého sa na účely piatej časti Trestného poriadku (Právny styk s cudzinou) trestom odňatia slobody rozumie aj ochranné opatrenie spojené s obmedzením osobnej slobody, ak z povahy veci nevyplyva niečo iné.

30. Najvyšší súd ďalej poukazuje na ciele Dohovoru vyjadrené v jeho úvodnej časti, podľa ktorých cudzincom, ktorí boli pozbavení slobody v dôsledku toho, že spáchali trestný čin, má byť daná možnosť vykonávať svoje tresty v ich spoločnosti, pričom tento cieľ možno najlepšie dosiahnuť práve tým, že sa odovzdajú do ich (rozumej domovských) krajín. V tomto duchu aplikujúc ustanovenia Dohovoru je potom potrebné nazerať na rozsudok Okresného súdu Zurzach z 25. októbra 2023, sp. zn. ST.2021.59/kr ako na „rozsudok“, ktorým bol B. C. v trestnom konaní „za trestný čin“ uložený „trest“, za ktorý je potrebné považovať uloženie ústavnej psychiatrickej liečby ako „opatrenie“, ktoré zahŕňa pozbavenie osobnej slobody.

31. Cudzie rozhodnutie bolo vydané v trestnom konaní, obsahuje tak popis skutkov, ktoré mal spáchať B. C., ako aj ich právnu kvalifikáciu a zároveň ním bolo B. C. uložené opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, a preto pokiaľ sú splnené podmienky uvedené v § 516 Trestného poriadku, nie je dôvod na odmietnutie jeho uznania.

32. Dohovor obsahuje možnosť uznania cudzieho rozhodnutia [§ 516 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku], cudzie rozhodnutie je vo Švajčiarskej konfederácii právoplatné [§ 516 ods. 1 písm. b)

Trestného poriadku], činy, pre ktoré bola B. C. uložená ústavná psychiatrická liečba sú trestnými činmi aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky [prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1 Trestného zákona, prečin týrania zvierat podľa § 305a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. c) Trestného zákona, prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona - § 516 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], cudzie rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré zodpovedá zásadám obsiahnutým v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [§ 516 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku], B. C. nebol odsúdený pre trestný čin, ktorý má výlučne politický alebo vojenský charakter [§ 516 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku] a zároveň nebol pre predmetné skutky už odsúdený slovenským súdom [§ 516 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku], na území Slovenskej republiky nebolo vo vzťahu k B. C. uznané cudzie rozhodnutie iného štátu pre tie isté skutky [§ 516 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku] a uznanie cudzieho rozhodnutia neodporuje záujmom chráneným v § 481 Trestného poriadku [§ 516 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

33. V tejto súvislosti je zároveň potrebné súhlasiť aj s poukázaním zo strany prokurátorky a ministerstva na ustanovenie § 10 ods. 13 Trestného poriadku, podľa ktorého sa odsúdeným rozumie aj páchatel' činu inak trestného, ktorému bolo v trestnom konaní uložené ochranné liečenie alebo detencia, a to podľa druhej hlavy štvrtej časti Trestného poriadku, teda pre účely vykonávacieho konania v časti výkonu ochranných opatrení. B. C. bude teda pre účely vykonávacieho konania na území Slovenskej republiky považovaný za „odsúdeného“.

34. Z uvedených dôvodov považoval najvyšší súd odvolanie prokurátorky za dôvodné a odvolanie B. C. ako čiastočne dôvodné v tej časti, v ktorej sa domáhal prehodnotenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k uznaniu cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky, preto najvyšší súd týmto rozsudkom zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol o uznaní cudzieho rozhodnutia vo výroku o uložení ústavnej psychiatrickej liečby na území Slovenskej republiky.

35. Najvyšší súd sa ďalšími dôvodmi odvolania B. C. (poznámka - majúcimi vzťah k spáchaniu skutkov, pre ktoré mu bola uložená ústavná psychiatrická liečba) nezaoberal, keďže v uznávacom konaní nie je oprávnený preskúmať cudzie rozhodnutie. Pokiaľ ide o zachovanie lehoty na podanie odvolania vo vzťahu k B. C. najvyšší súd uvádza, že zo spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že krajský súd požiadal ministerstvo o zabezpečenie doručenia napadnutého rozsudku B. C. podaním z 26. augusta 2024, preto pre účely stanovenia začiatku lehoty na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku nie je možné považovať dátum 19. augusta 2024 uvedený na doručenke použitej krajským súdom pri doručovaní napadnutého rozsudku B. C. bez využitia právnej pomoci. Najvyšší súd preto odvolanie B. C., ktoré bolo ministerstvu doručené 2. septembra 2024 a krajskému súdu postúpené 5. septembra 2024, vyhodnotil ako včas podané.

36. K výroku, ktorým bolo rozhodnuté, že B. C. bude v ústavnej psychiatrickej liečbe na území Slovenskej republiky pokračovať bez jej premeny, najvyšší súd poznamenáva, že podľa ustanovení čl. 62 ods. 1 a čl. 62d ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka, B. C. môže byť podmiennečne prepustený z výkonu ústavnej psychiatrickej liečby, hneď, ako to jeho stav odôvodní, aby mal možnosť osvedčiť sa na slobode, pričom príslušný orgán na žiadosť alebo z úradnej moci preskúma, či a kedy má byť páchatel' podmiennečne prepustený z výkonu opatrenia alebo či sa má opatrenie zrušiť, a to aspoň raz ročne.

37. Ustanovenia čl. 62 ods. 1 a čl. 62d ods. 1 švajčiarskeho Trestného zákonníka sú tak v súlade s § 74 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého ochranné liečenie trvá, kým to vyžaduje jeho účel a zároveň s § 448 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti vykonáva, najmenej raz ročne preskúma, či dôvody ochranného liečenia trvajú a ak dôvody ochranného liečenia pominuli, postupuje podľa odseku 2 (poznámka - rozhodne o prepustení z ochranného liečenia), inak rozhodne, že vo výkone ochranného liečenia sa bude pokračovať.

38. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.